

LITERATURA

“Quan dic que sóc jueu i àrab, molesta i confon la gent”

Eduardo Halfon publica *Monasterio*, viatge cap a la descoberta de la pròpia identitat

JORDI NOPCA
BARCELONA

Tot i que *Monasterio* (Libros del Asteroide, 2014) és el sisè llibre d'Eduardo Halfon que es publica a Espanya, l'autor creu necessari explicar d'on surt. “Vaig néixer el 1971 a la ciutat de Guatemala, i quan tenia 10 anys la meua família i jo vam fugir als Estats Units –recorda durant la seva visita a Barcelona procedent de França i d'una gira per diversos punts del Japó–. Tinc la carrera d'enginyer, i aquesta professió també defineix el meu caràcter. Els meus llibres estan estructurats en bigues i columnes de paraules”.

Halfon ha tingut una mica més d'una dècada per construir el relat sobre la gènesi de la seva vocació literària: “L'any 2000 vaig tornar a instal·lar-me a Guatemala. Fins llavors no era lector, però de cop i volta vaig entrar vertiginosament en la literatura gràcies a un curs a la Facultat de Filosofia i Lletres”, explica. L'enginyer va debutar amb *Esto no es una pipa*, *Saturno* (2003), i des de llavors els seus llibres han anat veient la llum a bon ritme: *Monasterio* és el tretzè lliurament d'una obra que gairebé cada any afegeix un nou títol. “Els meus llibres són molt densos, és a dir, molt curts –resumeix–. Tinc una tendència als llibres breus horitzontalment, encara que són molt intensos”.

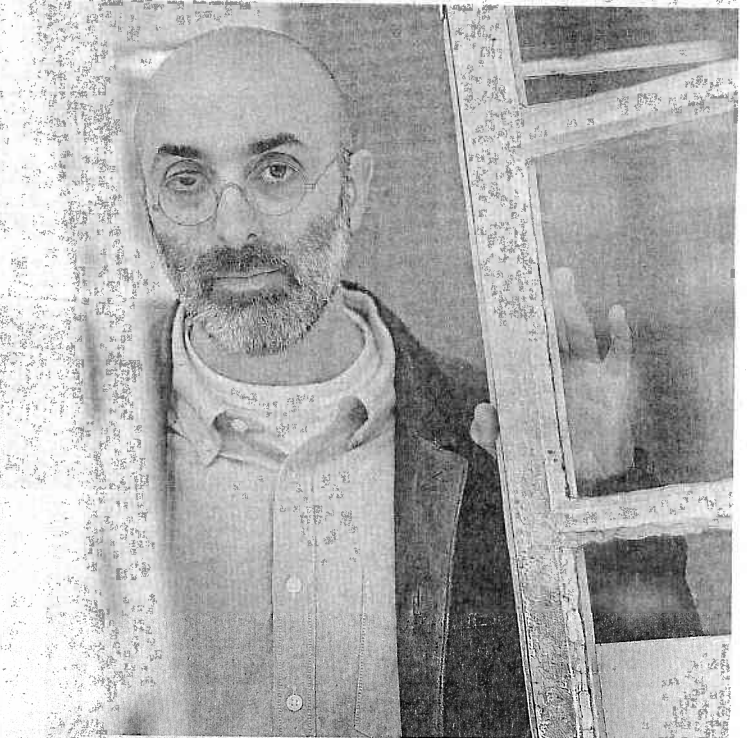
L'atzar sentimental ha fet que Halfon torni a viure als Estats Units des de fa uns anys. Ara viu a Nebraska amb la seva dona: “Ella investiga sobre guineus i jo m'he especialitzat a cuidar la diabetis del nostre gat, a part de dedicar-me a escriure”. *Monasterio* té poc més d'un centenar de pàgines, i és la narració d'un viatge a Israel del

narrador, que ha d'assistir al casament de la seva germana, compromesa amb un jueu ultraortodox. El narrador es diu igual que l'autor, però té algunes particularitats que només pertanyen al món de ficció: encén un cigarret rere l'altre, per exemple, i Halfon diu que no fuma. El punt de partida del llibre era l'arribada a l'aeroport de Tel Aviv i el descobriment de les diverses realitats israelianes. Aquest primer pla narratiu queda entrelligat amb la retrobada amb una antiga amistat, Tamara, i amb el relat de la mort del seu avi, supervivent del camp de concentració d'Auschwitz.

Perseguir la identitat

Monasterio forma part d'una galàxia integrada per *El boxeador polaco* (2008) i *La pirueta* (2010), tots ells recorreguts per la història del meu avi”, recorda. La recerca i la construcció de la identitat és un dels eixos de l'obra d'Eduardo Halfon. Al seu últim llibre explica que tres dels seus avis eren jueus però venien d'Alexandria i Beirut, ciutats d'Egipte i del Líban, respectivament. “Quan dic que sóc jueu i àrab, molesta i confon la gent –reconeix–. En la meua literatura la recerca de la identitat és sempre personal. Hi ha un acostament a la intolerància religiosa i cultural, i cada vegada té més importància la salvació, entesa des de dos punts de vista: el ficcional i el religiós. Em demano si una novel·la o un relat poden arribar a salvar-te, i també intento calibrar la importància d'allò que va més enllà de la matèria i la mundanitat”.

La visita al barri ultraortodox de Kiryat Mattersdorf o la perplexitat davant el Mur de les Lamentacions de Jerusalem són dos dels capítols més il·luminadors del llibre, que al tram final ens presen-

Amb *Monasterio* ja són tretze els llibres que Halfon ha publicat des que l'any 2003 va debutar amb *Esto no es una pipa*, *Saturno*. PERE TORDERA

Guatemala i la diàspora literària

Miguel Ángel Asturias

El premi Nobel de literatura 1967 va créixer a Guatemala però va passar bona part de la vida a l'estranger. Va escriure *El señor presidente* i *Hombres de matz*.

Augusto Monterroso

El conegut autor de narracions i microcontes va néixer a Honduras, es va formar a Guatemala i va escriure bona part de l'obra des de Mèxic a partir de la dècada dels 50.

Rodrigo Rey Rosa

Es va donar a conèixer amb les experiències al nord d'Àfrica, on va fer amistat amb Paul Bowles. Les seves novel·les s'han anat acostant a la realitat del seu país d'origen.

ta un cas de camuflatge identitari per necessitat que posa la pell de gallina del lector. Explicar-lo seria un espòiler imperdonable: només és possible avançar que el títol de la novel·la hi té una relació directa. “El judaisme m'interessa per les seves històries –diu l'autor–. Per acostar-m'hi he de rebutjar la part religiosa. Dic que només de vegades sóc jueu. Aquest rebuig i la recerca de la part jueva que hi ha en mi és un doble moviment molt jueu”. El trajecte que Halfon planteja a *Monasterio* està esquitxat d'un erotisme latent –“El flirtej apareix en els moments menys adequats”, diu– i per comentar sobre compositors clàssics i de jazz: “La música surt a tots els meus llibres. Per a mi és el més important. Està per sobre de la resta de les arts”. L'escriptor ultima un llibre de contes i una altra novel·la, en aquest cas ambientada a Polònia.

Participa d'un espectacle gastronòmic i d'humor al Gran Teatre del Liceu, solidari amb el Casal dels Infants.
Diumenge 29 de juny, a les 18:00h

Ferran Adrià i la Fàbrica de menjar solidari

a la cuina de la Barcelona de 1700

Compra ja les teves entrades a través del web de la Fàbrica:
www.lafabricademenjarsolidari.org

Casal dels Infants

FERRAN ADRIÀ
CARMEN RUSCALLEDÀ

CHRISTIAN ESCRIBÀ
AND JOSEP CUNY
JOAN ROJA

Fundació **Damini**
Fundació **ESPARTS**
Fundació **ESBARCELONA**

Amb la col·laboració de:
grup **gat**
Gran Teatre del Liceu

Amb el suport de: **ara.cat**

#SoSomriure